

Իրավական դաշտ

Բանկի հիմնական գործունեությունը

«Յունիբանկ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին և հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 10.10.2001թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից ՆՑ1 արտոնագրային համարով որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն և ՀՀ ԿԲ 23.06.2015թ. թիվ 146Ա որոշմամբ վերաձևակերպել է բաց բաժնետիրական ընկերության: Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և բժով 23 մասնաճյուղերը գտնվում է Երևանում, 20 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր շրջաններում, 2 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում և մեկ ներկայացուցչություն ՌԿ: Մոսկվա քաղաքում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենցի փող. 12-53:

Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Բանկի ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսի կլինեն, կարտացոլվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումները ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Կորպորատիվ Կառավարում

Բանկի նշանակալից բաժնետերերն են

Բաժնետերերի լրիվ անվանումը	Մեֆականության մեծությունը	Բաժնետոմսի տեսակը (սովորական /արտոնյալ)	Ռեզիդենտ / ոչ ռեզիդենտ	Փաստացի վճարված մասնաբաժինը	Տեսակարար կշիռը կանոնադրական կապիտալում (%)
Յունիբանկինգ ՉԻՋԻ Լիմիթեդ	ՈՉ ՊԵՏԱԿԱԼՆ	սովորական	ոչ ռեզիդենտ	15,557,224	69.4%
Յունիբանկինգ ՉԻՋԻ Լիմիթեդ	ՈՉ ՊԵՏԱԿԱԼՆ	արտոնյալ	ոչ ռեզիդենտ	3,201,000	14.3%

Բանկի գործադիր մարմնի աշխատանքի գնահատման սկզբունքները

Բանկի գործադիր մարմնի (Վարչության) աշխատանքների գնահատման հիմք են հանդիսանում Բանկի Գործադիր տնօրենի (Վարչության նախագահի), Գլխավոր հաշվապահի, Ներքին աուդիտի ղեկավարի, ինչպես նաև վարչության այլ անդամների կողմից Բանկի Խորհրդին ներկայացվող եռամսյակային հաշվետվությունները, ՀՀ կենտրոնական բանկի ստուգման ակտերը, արտաքին աուդիտի եզրակացությունը: Վարչության աշխատանքները գնահատվում են մաս ելնելով Վարչության կողմից.

- Վարչության գործունեությունը կանոնակարգող Վարչության կանոնակարգի պահանջների պատշաճ կատարումից,
- կորպորատիվ կառավարման սկզբունքների ներդրումից,
- Բանկի ռազմավարական ծրագրի իրականացման արդյունքներից,
- Խորհրդի կողմից ընդունված կարգերի, կանոնակարգերի և այլ որոշումների պատշաճ կատարումից,
- ՀՀ բանկային համակարգում բանկի մրցունակությունը բարձր պահելու խնդրի իրագործումից,
- ռիսկերի արդյունավետ կառավարման քաղաքականության իրագործումից,
- վարվող կադրային քաղաքականությունից:
- Բանկի ընթացիկ գործունեության արդյունավետ կառավարումից,

Արտաքին աուդիտի վճարները

Մոնթիքարանի ԲՔԸ արտաքին անվախ աուդիտի ընտրությունը կատարում է հայտարարելով մրցույթ: Ըստ ՀՀ ԿԲ-ի համապատասխան

Վարչապետ Կարեն Կառլոսյանը և Դեմոկրատիկ խումբի ղեկավար Դևիդ Պարթևիզյանը

Վարչապետ Կարեն Կառլոսյանը և Դեմոկրատիկ խումբի ղեկավար Դևիդ Պարթևիզյանը

Կարեն Կառլոսյանը (չափերից առաջինը) և Դևիդ Պարթևիզյանը

Կարեն Կառլոսյանը (չափերից առաջինը) և Դևիդ Պարթևիզյանը

Յուճիբանկ ԲԲԸ արտաքին անվախ աուդիտի ընտրությունը կատարում է հայտարարելով մրցույթ: Ըստ ՀՀ ԿԲ-ի համապատասխան չափանիշներով ընտրությունը կատարելուց հետո բանկը կնքում է տվյալ ընկերության հետ պայմանագիր, որտեղ նախատեսված է նաև բանկի արտաքին աուդիտի առաքելությունը իրականացնող ընկերության վճարի չափը: Բանկը այդ գումարը տարվա ընթացքում համաձայնորեն ծախսագրում է

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և մերկայացումը.

«Յուճիբանկ» ԲԲԸ-ում հաշվապահական հաշվառումը վարվում և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի, Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ)․, բանկի խորհրդի կողմից հաստատված «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության» և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն: Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում Բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն՝ ելնելով նման հարցերին առնչվող հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից:

Հաշվապահական հաշվառման խնդիրներն են՝

- ա. տնտեսական գործառնությունների և Բանկի գործունեության արդյունքների վերաբերյալ ամբողջական և արժանահավատ տեղեկատվության ձևավորումը,
- բ. գույքի ատկայության և շարժի, նյութական, աշխատանքային և ֆինանսական միջոցների օգտագործման նկատմամբ վերահսկողության ապահովումը,
- գ. ֆինանսատնտեսական գործունեության բացասական երևույթների մասին ժամանակին գգուշացումը:

Բանկում հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

ա. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հայկական դրամով,

բ. կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգին համապատասխան,

- գ. անընդիստ՝ Բանկի գրանցման պահից մինչև օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը:

Հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքները

Վարչապետ Կարեն Կառլոսյանը

Բանկը հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդիստության, հետևողականության, հաշվեզրման, հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավատության, համադրելիության, հաշվանցման և սահմանազատման սկզբունքները:

Վարչապետ Կարեն Կառլոսյանը

Տկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Բանկում եկամուտների և ծախսերի հաշվառումը տարվում է հաշվեզրման սկզբունքին համապատասխան: Բանկի թղթակցային հաշիվներից, տեղաբաշխված վարկերից և ավանդներից, պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերից, հետզմման համաձայնագրերից և այլ գործարքներից ստացվելիք տոկոսները վերագրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր, որոնց հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը կամ այլ փաստաթղթերը:

Բանկի կողմից ներգրավված վարկերի, ժամկետային ավանդների և այլ ժամկետային պարտավորությունների, (հատուկ դեպքերում՝ առանձին պայմանագրերով նաև՝ ցպահանջ ավանդների) գծով վճարվելիք տոկոսները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր: Հիմնական միջոցների ամորտիզացիան կատարվում է ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Ստացվելիք և վճարվելիք վարձավճարները, ատդիսի գծով ծախսերը, և այլ հաշվեզրումները կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

^[1] Կարեն Կառլոսյանը (չափերից առաջինը)

^[2] Կարեն Կառլոսյանը (չափերից առաջինը)

Արտարժուքային գործառնությունների հաշվառումը

Արտարժույթով կատարված գործարքները հաշվառվում են ՀՀ դրամով կիրառելով գործարքի օրվա արժուքային շուկայի միջին փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշիռի ամսաթվի դրությամբ արժուքային շուկայի միջին փոխարժեքը: Արտարժուքային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30.09.24	30.09.23
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	387.29	393.4
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	433.34	417.40
ՀՀ դրամ/1 ռուբլի	4.17	4.02

Հարկում

Շահութահարկը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների համաձայն: Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհամունները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը:

Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի :

Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ բանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնամշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից գուտ եկամուտ հոդվածում՝ առևտրային գործառնություններից:

Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կամխաղճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ։ Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կողո առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաբվով։ Սովորական բնույթ կողո ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայսամագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում։

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների։

Մեծ խնայողություններ — 202

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով։

Մեծ խնայողություններ — 202

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ։ Ներդրումների մնան դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները։ Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո։

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները։ Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին։

Մեծ խնայողություններ — 202

Աժանցյալ գործիքները նույնպես դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով։ Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից շահույթը և վնասը արտացոլվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվոսթյունում։

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով։

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով։ Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերածևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները։

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվների հաշվառումը

Մեծ խնայողություններ — 202

Ֆիրսված մարման ժամկետով արժեքդրերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը։ Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի։ Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ համած դրանց գծով արժեզրկումից պահուսուները։

Մեծ խնայողություններ — 202

Ունեյող համաձայնագրերով գործառնություններ

Մեծ խնայողություններ — 202

Մեծ խնայողություններ — 202

Մեծ խնայողություններ — 202

Մեծ խնայողություններ — 202

Մեծ խնայողություններ — 202

Մեծ խնայողություններ — 202

Մեծ խնայողություններ — 202

Մեծ խնայողություններ — 202

Մեծ խնայողություններ — 202

Մեծ խնայողություններ — 202

Մեծ խնայողություններ — 202

Մեծ խնայողություններ — 202

Մեծ խնայողություններ — 202

Մեծ խնայողություններ — 202

Մեծ խնայողություններ — 202

Վերականգնողական օրհանգիստի ժամանակ Մալդիվյան Դեպարտմենտի օրհանգիստի ժամանակ Գրեյս Կեյթը և Մարկ Ռոբինսոնը իրար համար շնորհակալություններ արտահայտելով:

Վերականգնողական օրհանգիստի ժամանակ Մալդիվյան Դեպարտմենտի օրհանգիստի ժամանակ Մարկ Ռոբինսոնը և Մարկ Ռոբինսոնը իրար համար շնորհակալություններ արտահայտելով:

Հետզմնան պայմանով արժեքթերի վաճառքի գործառնությունները (ռեպո) դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործառնություններ։ Հետզմնան պայմանով վաճառված արժեքթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեքթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզմնան պայմանագրերով գրավադրված արժեքթեր»։ Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում։

Հետվաճառքի պայմանով արժեքդրերի գնումը հաշվառվում է պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ հաշիվներում։

Արժեքթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամտոր կամ ծախար իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետզմնան պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապահին դրան տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության։ Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները։ Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից։ Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով։

Վարկերի և այլ փոխատվությունների գծով արժեզրկումից պահուստներ

Բանկը գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխատվությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է արժեզրկման պահուստ ձևավորել ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Մասնավորապես, դեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել։ Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների։ Նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների համար անհաստական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր։ Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թուլությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները։

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին Բանկն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար։

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կստարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել։

Վերահսկումը Կոնգրեսի կողմից

Վերահսկումը Կոնգրեսի կողմից

Վերահսկումը Կոնգրեսի կողմից

Վերահսկումը Կոնգրեսի կողմից

Վերահսկումը Կոնգրեսի կողմից

Վերահսկումը Կոնգրեսի կողմից

Վերահսկումը Կոնգրեսի կողմից

Վերահսկումը Կոնգրեսի կողմից

Վերահսկումը Կոնգրեսի կողմից

Վերահսկումը Կոնգրեսի կողմից

Արժեզրկումից կորուստի օրյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառուն կամ վարկառուների խումբն ունեն գգալի ֆինանսական ղեկարարությունը (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, գուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և ծալր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլիճի սնանակացում կամ այլ ֆինանսական վերականգնելեալում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա։ Իհասկը սպփիթց գնահատմուս ռ անօճգրկանս օլթեգտրկ կկնխասսերր՝գոյոթյունը անհաստպաս գաստատասս արոյուսրուն այս ագտրկսբբր համար, որոնք անհաստպես էական են և հետո անհաստկան կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհաստպես էական չեն։ Անհաստկան գնահատման արդյունքում արժեզրկման օրյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով։ Այն ակտիվները, որոնց գծով անհաստկան գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում։

Երբ առկա է վկայություն ամօրոթկագսված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսարդույքով գեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն։ Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Եթե վարկը կամ միջև, մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար գեղջման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույք է։ Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա` օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը։

Ապահովված ֆինանսական

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հասնած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ։

Արժեզրկման խմբային

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում վարկային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ։

Ֆինանսական ակտիվների

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրոսկտիկայի հիման վրա։ Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրոսկտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով։ Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ)։ Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար։

Վարկերը համապատասխան

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին։ Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեզրկման ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեզրկման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով։ Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին։

Վերահայված վարկեր

Որտեղ հնարավոր է, Բանկն փորձում է վերանայել վարկերը, քան բռնագանձել գրավը։ Սա կարող է հանգեցնել վճարումների երկարաձգումների և վարկի մարման նոր պայմանների մասին համաձայնության։ Երբ վարկի պայմանները վերահայված են, վարկն այնև չի համարվում ժամկետանց։ Վեկավարությունը շարունակաբար վերանայում է վերահայված պայմաններով վարկերը, համոզվելու համար, որ բոլոր համաձայնությունները պահպանված են և որ ապագա վճարումները կկատարվեն։ Վարկերը շարունակում են մնալ արժեզրկման անհաստկան կամ խմբային գնահատման առարկա՝ օգտագործելով վարկի սկզբնական արդյունավետ տոկոսարդույքը։

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Վաճառքի համար

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, կապիտալից վերածնակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի կատարվում: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

Հիմնական միջոցներ

Հիասափան սիջոցների սրահորը, որը ռասսայատարառուսուս է ակտրպր օսսսսսսսս չսփսսսսսսսսսս, սզզզզզզզզ չսփզզզզ է թր սզզզզզզզզ արժեքով: Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրծան տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած գեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Հետագա ծախսերը, որոնք վերաբերում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցների միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Մյուս բոլոր հետագա ծախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր:

Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեզրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեզրման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմերը.

Հիմնական միջոցի անվանումը	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	75	1,67
Կապի և հաղորդակցման միջոցներ	5	20
Համակարգչային տեխնիկա	5	20
Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	5	20
Փոխադրամիջոցներ	7	14,3
Բանկրմատներ	10	10
Ոչ նյութական ակտիվներ	20	5
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Հիմնական միջոցների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը, որի համաձայն ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում կատարվում են հավասարաչափ հատկացումներ:

Վերագնահատումների օրինակ

Վերագնահատումների օրինակ

Վերագնահատումների օրինակ

Վերագնահատումների օրինակ

Վերագնահատումների օրինակ

Վերագնահատումների օրինակ

Վերագնահատումների օրինակ

Վերագնահատումների օրինակ

Վերագնահատումների օրինակ

Վերագնահատումների օրինակ

Բանկի շենքի, փոխադրամիջոցների, սարքավորումների և այլ հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում՝ Բանկի համապատասխան լիազոր մարմնի որոշմամբ կարող է կատարել դրանց վերագնահատում։ Այն կատարվում է մասնագիտական որակավորում ունեցող գնահատողների կողմից։ Ընդ որում եթե վերագնահատվում է հիմնական միջոցների միավորը, ապա հիմնական միջոցների ամբողջ դասը, որին պատկանում է այդ ակտիվը, նույնպես պետք է վերագնահատվի։ Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասին վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին։

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձեռքբերման արժեքով։ Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետներից։ Վերջինների որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանվում է տասը տարի։

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը։

Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ համաձ գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը։ Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում։

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ։ Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը՝ նվազեցվում են կապիտալի աճից։ Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար։

Շահույթի բաշխումը

Շահույթից պահուստների ստեղծումը, օգտագործումն ու շահաբաժինների վճարումն իրականացվում է Բանկի կանոնադրության համաձայն։

Կենսաթոշակներ

Բանկում, աշխատակիցների աշխատավարձի հիման վրա հաշվարկված որոշակի տոկոսը Հայաստանի Հանրապետության պետական կենսաթոշակային հիմնադրամին փոխանցելուց բացի, այլ հատուկ կենսաթոշակային հիմնադրամ չի ձևավորվում։ Նշված հիմնադրամին հատկացումների հետ կապված ծախսերը արտացոլվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակաշրջանում, որին դրանք վերաբերվում են։

Հաշվանցում

Վերագնահատումների օրինակ

Վերագնահատումների օրինակ

Վերագնահատումների օրինակ

Վերագնահատումների օրինակ

Վերագնահատումների օրինակ

Վերագնահատումների օրինակ

Վերագնահատումների օրինակ

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրոեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդաբանությունը

Փոխանակման փոխարժեքը ամեն օր հաստատվում է Բանկի Վարչության նախագահի կողմից, որի առաջարկը ներկայացվում է պատասխանատու ստորաբաժանման կողմից ֆինանսական համակարգում տիրող իրավիճակն ուսումնասիրելուց հետո:

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը

Ակտիվների վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Փոխկապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ փոխկապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախողների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա միջազգային հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների և ՀՀՀՄ-ների մոտեցման տարբերությունները էական ազդեցություն չեն թողել:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտներին և բանկի խորհրդի կողմից հաստատված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը:

Ծանոթագրություն 3. Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ

	30.09.24	30.09.23
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	1,023,833	891,873
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	18,401,217	14,295,428
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	190,427	1,767,968
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	201,503	738
Տոկոսային եկամուտ մինչև մարման ժամկետը պահվող պետական տոկոսային արժեթղթերից	1,638,056	538,487
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ		
Տոկոսային եկամուտներ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերից		
Տոկոսային եկամուտներ ֆինանսական վարձակալությունից	75,987	5,027
Տոկոսային եկամուտներ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից		
Այլ տոկոսային եկամուտներ		
Ընդամենը	21,531,023	17,499,521
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	(354,559)	(147,381)
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	(6,998,755)	(5,654,304)
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	(156,543)	(672,137)
Տոկոսային ծախսեր ածանցյալ գործիքներից	(4,493)	(87,087)
Տոկոսային ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի դիմաց	(612,703)	(389,871)
Կառավարության վարկեր	(37,430)	(62,645)
Ֆինանսական լիզինգ	(188,675)	(140,162)
Այլ տոկոսային ծախսեր		
Ընդամենը	(8,353,158)	(7,153,587)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	13,177,865	10,345,934

Ծանոթագրություն 4. Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

	30.09.24	30.09.23
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ		
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դրամարկղային գործառնություններից	193,758	310,007
Հաշվարկային ծառայություններից	1,548,692	2,275,491
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	17,368	25,440
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	11,991	4,886
Վճարային քարտերի սպասարկումից	1,386,383	1,942,099
Այլ կոմիսիոն վճարներ	356,159	597,349
Ընդամենը	3,514,350	5,155,271
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	(176,512)	(285,690)
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	(942,197)	(908,322)
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	(9,303)	(29,676)
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	(103,617)	(43,165)
Բորսայական ծառայություններ	(56,896)	(31,003)
Այլ կոմիսիոն վճարներ	(1,288,526)	(1,297,856)
Ընդամենը	(1,288,526)	(1,297,856)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	2,225,824	3,857,415

Ծանոթագրություն 5. Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից

	30.09.24	30.09.23
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ այդ թվում պարտքային արժեթղթերից		
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	4,830,491	5,845,961
Արտարժույթի վերազնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(296,482)	(91,662)
Ածանցյալ գործիքներից զուտ եկամուտ	20,562	17,689
Ածանցյալ գործիքների վերազնահատումից եկամուտ	(4,940)	(104,586)
Ներդրումային գործառնություններից զուտ եկամուտ		
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	4,549,631	5,667,402

Ծանոթագրություն 6. Այլ գործառնական եկամուտ

Այլ գործառնական եկամուտ	30.09.24	30.09.23
	Չափվեալու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	487,598	556,943
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	40,334	(116,114)
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտներ		
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից, պարտքային արժեթղթերից, ածանցյալներից և ֆյուչուրսներից, համարումներից և փոփոխություններից զուտ եկամուտ	40,140	10,598
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտներ		
Թանկարժեք մետաղների, բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված եկամուտ	3	72
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	31,894	1,849
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների մոտ բաժնեմասնակցություններից և փայամասնակցություններից ստացված եկամուտ	9,247	
Երաշխիքների և երաշխավորությունների գծով ֆինանսական կազմակերպություն չհանդիսացող առևտրային կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ		
Երաշխիքների և երաշխավորությունների գծով ֆինանսական կազմակերպություն հանդիսացող առևտրային կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ		
Բռնագանձված գրավների արժեզրկման հակադարձում		
Եկամուտներ վարձակալության տրված ակտիվից		
Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից զուտ եկամուտ		1,455
Եկամուտներ պահառության գործունեության գծով		
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ եկամուտ		
Այլ ակտիվների վաճառքից օգուտ		
Այլ եկամուտներ	25,609	31,493
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	634,825	486,296

Ծանոթագրություն 7. Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով	Ծնթգ.	30.09.24	31.12.23
		Հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
Ակզբնական մնացորդ	14	24,623	104,874
Պահուստին կատարված մասհանումներ		123,898	475,915
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(132,141)	(556,166)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		(8,243)	(80,251)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ			
Պահուստի օգտագործում			
Վերջնական մնացորդը		16,380	24,623

Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխառությունների գծով	Ծնթգ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
		ժամանակաշրջան	ժամանակաշրջան
Ակզբնական մնացորդ	16	5,727,170	10,561,988
Պահուստին կատարված մասհանումներ		8,767,767	15,871,748
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(11,487,056)	(12,529,021)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		(2,719,289)	3,342,727
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		(8,439,575)	(6,540,843)
Պահուստի օգտագործում		6,693,347	14,718,388
Վերջնական մնացորդը		4,754,109	5,727,170

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ՖԱ ՀԿ պահուստի	Ծնթգ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
		ժամանակաշրջան	ժամանակաշրջան
Ակզբնական մնացորդ	18	101,430	207,706
Պահուստին կատարված մասհանումներ			
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ			(106,276)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		-	(106,276)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ			
Պահուստի օգտագործում			
Վերջնական մնացորդը		101,430	101,430

Ներդրումների գծով	Ծնթգ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	18		
Պահուստին կատարված մասհանումներ			
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ			
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		-	-
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ			
Պահուստի օգտագործում			
Վերջնական մնացորդը		-	-
Այլ ակտիվների գծով	Ծնթգ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ		151,799	35,462
Պահուստին կատարված մասհանումներ		2,462,125	3,868,832
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(2,003,418)	(3,752,495)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		458,707	116,337
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ			
Պահուստի օգտագործում			
Վերջնական մնացորդը		610,506	151,799
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով	Ծնթգ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	30	12,463	68,853
Պահուստին կատարված մասհանումներ		188,424	271,377
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(200,887)	(327,767)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		(12,463)	(56,390)
Վերջնական մնացորդը		-	12,463
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		(2,281,288)	3,216,147
Վերջնական մնացորդը		5,482,425	6,017,485

Ծանոթագրություն 8. Ընդհանուր վարչական ծախսեր

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	30.09.24	30.09.23
	Չաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	(6,588,774)	(4,841,989)
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	(15,891)	(17,585)
ծախսեր	(40,923)	(10,556)
Անձնակազմի այլ ծախսեր	(29,276)	(36,765)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	(6,674,864)	(4,906,895)

Ծանոթագրություն 9. Այլ գործառնական ծախսեր

Այլ գործառնական ծախսեր	30.09.24	30.09.23
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	(15,227)	(90,000)
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	(95,076)	(101,170)
Գովազդի ծախսեր	(468,566)	(326,144)
Ներկայացուցչական ծախսեր	(293,435)	(148,867)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	(1,493,350)	(1,529,135)
Հիմնական միջոցների արժեզրկումից կորուստներ		
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	(313,797)	(357,325)
Գործուղման ծախսեր	(39,185)	(49,896)
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	(78,691)	(33,233)
Ապահովագրության ծախսեր	(81,449)	(59,071)
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(634,002)	(230,367)
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	(325,130)	(299,048)
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	(131,949)	(118,952)
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	(288,472)	(318,450)
Տրանսպորտային ծախսեր	(42,007)	(26,160)
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	(561,864)	(452,567)
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	(70,639)	(138,981)
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	(35,356)	(37,659)
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր		
Բռնագանձված գրավների արժեզրկումից կորուստներ		
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս		
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից ծախսեր		(5,003)
Բարեգործական նվիրատվություններ		
Այլ ծախսեր	(422,181)	(443,883)
Ընդամենը	(5,390,376)	(4,765,911)

Ծանոթագրություն 10. Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս

	30.09.24	30.09.23
	Դաշվետու ժամանակաշ րջան	Նախորդ ժամանակաշ րջան
Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս		
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս		
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 11. Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

	30.09.24	31.12.23
Շահութահարկի գծով ծախս	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	1,854,996	1,682,245
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	24,479	251,474
Նախորդ տարվա շահութահարկի ճշտում	600,000	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	2,479,475	1,933,719

	Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.24	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.23	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	10,804,193		6,387,917	
Շահութահարկ դրույքաչափով	1,944,755	18	1,149,825	18
Զիարկվող եկամուտներ	(54,993)	(1)	-	-
Զուտ չնվազեցվող ծախսեր		-	753,311	12
Այլ հարկվող եկամուտ		-	-	-
Հարկային դրույքաչափի փոփոխություն				
Փոխարժեքային տարբերություն	(11,258)	(0)	30,583	0
Ածանցյալ գործիքներից գուտ եկամուտ	971	0		-
Նախորդ տարվա շահութահարկի ճշտում	600,000			
Շահութահարկի գծով ծախս	2,479,475	22.9	1,933,719	30.3

(0)

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

	31.12.2023	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	30.09.2024		
				Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Հազար ՀՀ դրամ						
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-24,241			-24,241		-24,241
Ներդրումներ արժեթղթերում	72,031			72,031	72,031	
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-379,769	(31,100)		-410,869		-410,869
Հիմնական միջոցներ	-266,029			-266,029	-	-266,029
Այլ ակտիվներ						
Այլ պարտավորություններ	58,159	6,621		64,780	64,780	
Պայմանական պարտավորություններ						
Հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	-539,849	(24,479)	-	-564,328	136,811	-701,139

Ծանոթագրություն 12. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

	30.09.24	31.12.23
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	8,324,718	4,454,198
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին քիվը	181,254,472	172,886,525
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ (AMD)	45.93	25.76

Ծանոթագրություն 13. Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

	30.09.24	31.12.23
Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կանխիկ դրամական միջոցներ	15,167,557	16,113,644
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	30,642,995	36,948,806
Թղթակցային հաշիվներ	4,771,409	2,606,580
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Հնարավոր կորուստների պահուստներ	-	-
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	50,581,961	55,669,030

Ծանոթագրություն 14. Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	30.09.24	31.12.23
Ընթացիկ հաշիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	312,500	790,000
Դեպոնացված միջոցներ այլ բանկերում	2,419,139	2,480,385
Բանկերում ներդրված ավանդներ	3,284,778	3,331,913
Բանկերին տրամադրված վարկեր	11,353,306	17,094,524
Ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված վարկեր	480,514	2,580,975
Ռեպո, սվոպ համաձայնագրեր		
Այլ հաշիվներ	700,240	-
Հնարավոր կորուստների պահուստներ	(16,380)	(94,218)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	18,534,097	26,183,579
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		
Արժութային սվոպ պայամանագիր	2,170	11,025
Արժութային ֆորվարդ պայամանագիր	-	211
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	2,170	11,236

Ծանոթագրություն 15. Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ

	30.09.24	31.12.23
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ Պետական արժեթղթեր		
Այլ պահանջներ		-
Հաշվեգրված տոկոսներ		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-

Ծանոթագրություն 16. Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ

	30.09.24	31.12.23
	Հաշվետու	Նախորդ
	ժամանակաշրջան	ժամանակաշրջան
Տրված վարկեր և այլ փոխառություններ ներառյալ տոկոսներ և տույժեր		
Վարկեր	158,020,198	129,525,465
Օվերդրաֆտներ	27,618,528	20,647,596
Ֆակտորինգ, լիզինգ, այլ	5,310,192	4,919,094
Ընդամենը վարկեր	190,948,918	155,092,155
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(4,754,109)	(5,727,170)
Ընդամենը զուտ վարկեր	186,194,809	149,364,985

	Հաշվետու	Նախորդ
	ժամանակաշրջան	ժամանակաշրջան
Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների		
Պետական ձեռնարկություններ	4,794	
Սասնավոր ձեռնարկություններ,	37,956,073	32,378,452
Ֆինանսական հատված	480,514	229,349
Ֆիզիկական անձինք,	136,010,219	107,157,482
Անհատ ձեռնարկատերեր	13,163,521	10,407,778
Ընդամենը վարկեր	187,615,121	150,173,061
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(4,754,109)	(5,727,170)
Ընդամենը զուտ վարկեր	182,861,012	144,445,891

	Հաշվետու	Տոկոսային	Նախորդ	Տոկոսային
	ժամանակաշրջան	հարաբերությունը	ժամանակաշրջան	հարաբերությունը
Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների				
Արդյունաբերություն	7,398,483	3.94	7,909,143	5.27
Գյուղատնտեսություն	3,063,032	1.63	755,194	0.50
Շինարարություն	13,629,929	7.26	9,294,840	6.19
Տրանսպորտ և կապ	820,447	0.44	614,655	0.41
Առևտուր	8,675,143	4.62	7,468,173	4.97
Սպասարկման ոլորտ	2,732,559	1.46	2,106,428	1.40
Ֆինանսական հատված	671,089	0.36	247,521	0.16
Սպառողական	85,104,875	45.36	72,158,133	48.05
Հիփոթեքային վարկեր	50,729,954	27.04	34,822,799	23.19
Այլ ճյուղեր	14,789,610	7.88	14,796,175	9.85
Ընդամենը	187,615,121	100.0	150,173,061	100.00

Ծանոթագրություն 17. Վաճառքի և հետգնման պայամանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր

Հետգնման պայամանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	30.09.24	31.12.23
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր		9,412,880
Պարտքային կորուստների պահուստ		(25,614)
Ընդամենը հետգնման պայամանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	-	9,387,266

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
1. ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ ՓԲԸ	վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	26.12.2006	12,143	2%
2. ԱՔՈՎ ՔՐԵԴԻՏ ՈՆԲՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	վերաբերյալ տրամադրված տվյալների մշակում, համակարգում, արխիվացում, պահպանում և տրամադրում	ՀՀ	30.11.2007	16,500	2.50%
Ընդամենը				28,643	

Ծանոթագրություն 18.Ներդրումային արժեթղթեր

	30.09.24	31.12.23
Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Պետական պարտատոմսեր	31,693,871	22,783,607
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	4,219,843	2,793,618
Պարտքային կորուստների պահուստ	(101,430)	(75,816)
Ընդամենը	35,812,284	25,501,409 #

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	1,046,241	1,043,802
ՀՀ բաժնային գործիքներ	750,325	528,811
Ընդամենը	1,796,566	1,572,613
Ընդամենը ներդրումային արժեթղթեր	37,608,850	27,074,022

Ծանոթագրություն 19. Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում

Բանկը չունի ներդրումներ վերահսկվող կազմակերպություններում:

Շանոթագրություն 20. Դիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Դիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Ընձրեր	Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմնական միջոցների գծով կապիտալ մեղրումներ	Վարձակալված հիմնական միջոցների գծով կապիտալ մեղրումներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում							
	5659898	1559956	404230	5504336		455947	13584367
Ավելացում	800681	331134	90251	549521		5269	1776856
Օտարում	1260173	205481	31653	423637		14867	1935811
Վերագնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	5200406	1685609	462828	5630220		446349	13425412
Ավելացում	5275	239382	7990	327993		182909	763549
Օտարում	49019	53953	53425	119822		6793	283012
Վերագնահատում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	5156662	1871038	417393	5838391		622465	13905949
Կուտակված մաշվածություն							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	150452	1006703	40175	3290255		68254	3346537
Ավելացում	351833	226745	32074	687091		9623	1307366
Օտարում	114365	135150	11573	351862		7718	620668
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	387920	1098298	60676	3625484		70159	5242537
Ավելացում	215384	124026	33907	292338		11810	
Օտարում	8492	39199	16157	89728		5070	
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	594812	1183125	78426	3828094		76899	5761356
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք							
հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	4561850	687913	338967	2010297		545566	8144593
նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	4812486	587311	402152	2004736		376190	8182875

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վտանազրեքեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	3697930	1125089	101021	4924040
Ավելացում	912191	88600		1000791
Օտարում	87944	46354		134298
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	4522177	1167335	101021	5790533
Ավելացում	862670	32665		
Օտարում				
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	5384847	1200000	101021	6685868
Կուտակված մաշվածություն				
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	572562	586444	76258	1235264
Ավելացում	545310	204512	9525	
Օտարում	145435	58263	768	
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	972437	732693	85015	1790145
Ավելացում	359096	104511	2355	
Օտարում				
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	1331533	837204	87370	2256107
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք				
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	4053314	362796	13651	4429761
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	3549740	434642	16006	4000388

Ծանոթագրություն 21. Այլ ակտիվներ

	30.09.24	31.12.23
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ստացվելիք գումարներ	463,262	1,402,286
Բանկերից ստացվելիք այլ գումարներ		
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)		(151,799)
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	463,262	1,250,487
Խանութային սնունդի և սնունդի թանկարժեքի ձուլակտորներ	169,733	145,658
Կանխավճարներ մատակարարներին և այլ դեբիտորներ	1,976,943	1,717,646
Կանխավճարներ/գերավճար/ բյուջեի և այլ հարկերի գծով		
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	8,188,931	4,022,113
Արագամաշ առարկաներ	219,411	128,403
Այլ ակտիվներ	1,375,826	274,030
Ընդամենը դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	11,930,844	6,287,850
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(610,506)	
Ընդամենը այլ ակտիվներ	11,783,600	7,538,337
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-
Կանխավճար շահութահարկի գծով	2,226,505	-
Ընդամենը Կանխավճար շահութահարկի գծով	2,226,505	-

Ծանոթագրություն 22. Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	30.09.24	31.12.23
Ընթացիկ հաշիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	3,558,334	3,018,649
այլ	309,832	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	3,868,166	3,018,649
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, փոխառություններ, այլ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ստորադաս փոխառություն ՀՀ կենտրոնական բանկ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ		2,002,688
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
ՀՀ բանկեր		
վարկեր և ավանդներ,		
ՀՀ բանկեր ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		7,009,401
այլ		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	9,012,089
Ֆինանսական կազմակերպություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	2,082,143	1,146,549
Վարկեր և ավանդներ, փոխառություններ	6,876,241	5,543,548
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	8,958,384	6,690,097
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,826,550	18,720,835
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	1,055
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	1,055

Ծանոթագրություն 23. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	30.09.24	31.12.23
ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր ՀՀ Կառավարությունից	676,067	844,143
Փոխառություններ	10,391,615	1,619,470
Այլ փոխառություններ	162,359	2,450,973
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	11,230,041	4,914,586

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	42,063,726	34,274,763
Ժամկետային ավանդներ	21,860,780	4,740,434
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	63,924,506	39,015,197

ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	73,382,486	84,434,229
Ժամկետային ավանդներ	94,925,028	87,743,744
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	168,307,514	172,177,973

Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	232,232,020	211,193,170
--	--------------------	--------------------

Ծանոթագրություն 24. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	30.09.24	31.12.23
Բանկի թողարկված արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
== Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	13,908,445	9,347,121
այլ	-	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	13,908,445	9,347,121

Ծանոթագրություն 25. Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ

Բանկը չունի առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ

Ծանոթագրություն 26. Վճարվելիք գումարներ

	30.09.24	31.12.23
Վճարվելիք գումարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ	-	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-

Ծանոթագրություն 27. Այլ պարտավորություններ

	30.09.24	31.12.23
Այլ պարտավորություններ	Դաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ հաշվարկների գծով		
Վճարվելիք գումարներ	308,484	370,804
Պարտավորություն վարձակալված ակտիվների գծով	2,337,647	1,710,224
Վճարվելիք շահաբաժիններ		
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	372,893	310,243
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,019,024	2,391,271
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	245,457	351,754
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտ	67,467	70,452
Պահուստներ		
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ ֆինանսական երաշխիքների գծով /պահուստ/	-	12,463
Այլ պարտավորություններ		
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	312,924	434,669
ԸՆԴԱՄԵՆԸ այլ պարտավորություններ	3,331,948	2,825,940
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	2,670,015	726,560
Դեռաձգված հարկային պարտավորություններ	564,328	539,849

Ծանոթագրություն 28. Կանոնադրական կապիտալ

- 1) բանկի հայտարարված կանոնադրական կապիտալը կազմում է 33,704,675 հազ. դրամ, գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 33,704,675
- 2) բանկի թողարկած և տեղաբաշխած սովորական բաժնետոմսերի քանակը – 181,254,472 անվանական արժեքը – 100 դրամ,
- 3) բանկը թողարկած և տեղաբաշխած արտոնյալ բաժնետոմսեր քանակը - Լ դաս `32,010,000, անվանական արժեքը - 100 դրամ, Բ դաս ` 4,778,261 , անվանական արժեքը - 230 դր
- 4) առկա չեն բանկի կողմից հետ գնված սեփական բաժնետոմսեր
- 5) հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ բանկի նշանակալի բաժնետերերն են.

Բաժնետերերի անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը, հազ. դրամ	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Յունիփոլդինգ ՉԻՋԻ Լիմիթեդ	15,557,224	69.4%	առևտրային
Յունիփոլդինգ ՉԻՋԻ Լիմիթեդ	3,201,000	14.3%	առևտրային

- 6) հաշվետու ժամանակաշրջանում կանոնադրական կապիտալի ավելացումը, այդ թվում
  - ա. դրամական միջոցներով – առկա չէ
  - բ. սեփական կապիտալի այլ տարրերի հաշվին- առկա չէ
  - գ. որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների իրագործումից,- առկա չէ
- 7) հաշվետու ժամանակաշրջանում կանոնադրական կապիտալի նվազումը հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին- առկա չէ
- 8) **հաշվետու ժամանակաշրջանում բանկի կողմից հաշվարկվել և վճարվել է շահութաբաժիններ - 4.099.977 հազ. դր.**

Ծանոթագրություն 30. Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Պահուստներ	Ծանոթ	30.09.24	31.12.23
		Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	7	12,463	68,853
Պահուստին կատարված մասհանումներ		188,424	271,377
Պահուստի օգտագործում		(200,887)	(327,767)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		(12,463)	(56,390)
Վերջնական մնացորդ		-	12,463

30.1 Բանկի իրավական պարտավորությունները

Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

30.2 Բանկի հարկային պարտավորությունները

Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

30.3 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Պայմանական պարտավորություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Չօգտագործված վարկային գծեր	9,279,431	8,482,613
Տրամադրված երաշխիքներ	630,855	650,025
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	9,910,286	9,132,638

30.4 Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ԳՂ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		230,094
1-5 տարի		4,252,895
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	4,482,989

Ծանոթագրություն 31. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

	30.09.24	31.12.23
	Դաշվետու	Նախորդ
	ժամանակաշրջան	ժամանակաշրջան
<u>Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ</u>		
Մնացորդ առ 1 հունվարի	199,744	873,160
Տարվա ընթացքում ավելացում	179,989,181	98,141,184
Տարվա ընթացքում նվազում	(179,882,831)	(98,814,600)
Մնացորդը 31 մարտի դրությամբ	306,094	199,744
<u>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ</u>		
Մնացորդ առ 1 հունվարի	1,693,645	1,693,645
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ	3,235,465	600,422
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխատվություններ	(3,162,183)	(358,576)
Մնացորդը 31 մարտի դրությամբ	1,766,927	1,935,491
<u>Պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ</u>		
Մնացորդ առ 1 հունվարի	2,211,003	3,219,263
Տարվա ընթացքում ավելացում	22,429,171	75,293,613
Տարվա ընթացքում նվազում	(24,190,387)	(76,301,873)
Մնացորդը 31 մարտի դրությամբ	449,787	2,211,003
<u>Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</u>		
Մնացորդ առ 1 հունվարի	1,350,102	1,049,879
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	128,437,589	81,258,990
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	(128,299,840)	(80,958,767)
Մնացորդը 31 մարտի դրությամբ	1,487,851	1,350,102
<u>Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ</u>		
Բանկի խորհրդին աշխատավարձ	967,140	420,175
Պարգևատրում		56,006
Բանկի գործադիր մարմնին աշխատավարձ	766,537	828,974
Պարգևատրում	307,500	518,705
Բանկի ներքին աուդիտին աշխատավարձ	108,412	85,377
Պարգևատրում	26,750	19,950
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	2,176,339	1,929,187

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Ռիսկի կառավարում

Ռիսկ ասելով Յու.Ն.Իբանկը հասկանում է իրականացված ֆինանսական գործարքների հետևանքով բանկի ռեսուրսների կորուստի, չստացված եկամուտների կամ լրացուցիչ ծախսերի հավանականությունը: Ռիսկի կրումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է, և գործառնական ռիսկերը գործունեության անխուսափելի հետևանքն են: Այդուհանդերձ, բանկի նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել բանկի ֆինանսական վիճակի վրա անցանկալի ազդեցությունները:

Բանկի ռիսկերի կանոնադրության և մանրածախ ռիսկերի քաղաքականության, նպատակն է ախտորոշել և վերլուծել ռիսկերը, սահմանել ռիսկի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողություն, և արժանահավատ և նորացված տեղեկատվական համակարգերի միջոցով վերահսկել ռիսկերը և սահմանաչափերի պահպանումը: Բանկը պարբերաբար վերանայում է ռիսկերի կանոնադրությունը և մանրածախ ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը՝ շուկայում, ապրանքներում փոփոխություններն արտացոլելու և լավագույն փորձին հետևելու համար:

Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է Ռիսկերի Կառավարման Դեպարտամենտի կողմից (Կորպորատիվ ռիսկերի կառավարման վարչություն, Մանրածախ ռիսկերի կառավարման վարչություն, Գործառնական ռիսկերի կառավարման վարչություն, ինֆորմացիոն համակարգերի կառավարման և պորտֆելի վերլուծության վարչություն.) ըստ բանկի Տնօրենների խորհրդի հաստատած քաղաքականության: ՈԿԴ և Ֆինանսական տնօրինության կողմից ախտորոշվում, գնահատվում և հեջավորվում են ֆինանսական ռիսկերը բանկի գործառնական միավորների հետ սերտ համագործակցության միջոցով: Բանկի խորհուրդը տրամադրում է սկզբունքներ ռիսկի ամբողջական կառավարման համար, ինչպես նաև քաղաքականություն՝ հատուկ բնագավառների վերաբերյալ, ինչպիսիք են փոխարժեքային ռիսկը, տոկոսադրույքի ռիսկը, վարկային ռիսկը, ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների կիրառումը: Որպես ապահովում ներքին աուդիտը պատասխանատու է ռիսկի կառավարման անկախ գնահատման և հսկողության ընդհանուր միջավայրի համար:

Կարևորագույն ռիսկերն են վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը և գործառնական ռիսկը: Ծուկայական ռիսկը ներառում է փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և այլ գնային ռիսկերը:

30.09.2024

Գործառնական ռիսկի հաշվարկ (Հիմնական բնութագրիչների մոտեցում)			
Հաշվետու ժամանակաշրջանին նախորդող 3-րդ տարվա զուտ եկամուտ	Հաշվետու ժամանակաշրջանին նախորդող 2-րդ տարվա զուտ եկամուտ	Հաշվետու ժամանակաշրջանին նախորդող տարվա զուտ եկամուտ	Գործառնական ռիսկ
1	2	3	4
8,841,964	21,650,044	13,350,280	2,192,114

Վարկային ռիսկ	Ծուկայական ռիսկ			Գործառնական ռիսկ
	Արտարժույթային ռիսկ	Տոկոսադրույքի ռիսկ	Կապիտալի գործիքների գնային ռիսկ	
3	4	5	6	7
227,911,148	259,384			2,192,114

Վարկային ռիսկ

կարող է պատճառել: Վարկային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Վարկային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխառությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ: Ռիսկն առկա է նաև արտահավելյալային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Վարկային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի ՌԿԴ կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են *Բանկի խորհրդին/վարչությանը և յուրաքանչյուր միավորի ղեկավարին*:

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Բանկը կարգավորում է վարկային ռիսկի մակարդակները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր սահմանելով:

Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով: Ըստ ապրանքատեսակների, տնտեսության ճյուղերի և երկրների վարկային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են և անհրաժեշտության դեպքում վերանայվում են Բանկի խորհրդի կողմից:

պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով՝ համաձայն Բանկի ներքին կանոնակարգվածության պահանջների:

Ներքևում ներկայացված են հատուկ հսկողության և զսպողական մի քանի այլ միջոցներ:

Գրավ

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկը զսպելու համար: Յամբնդիանուր գործելակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխառությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

- Հիփոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Ավտոմեքենայի կոշտ գրավի պայմանագրերով գրավադրվող շարժական գույքը,
- Ֆիզիկական անձանց պատկանող այլ գույքը,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, այլ հիմնական միջոցներ, պաշարները,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը:

Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխառությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխառություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով:

Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ

Այս գործիքների հիմնական նպատակը անհրաժեշտության դեպքում հաճախորդներին միջոցներ տրամադրելն է: Երաշխիքները և ակրեդիտիվները ենթակա են նույն վարկային ռիսկին, ինչ վարկերը: Ապրանքային և թղթային ակրեդիտիվները Բանկի գրավոր հավաստումներն են հաճախորդների անունից, որոնք թույլ են տալիս երրորդ անձանց գումարներ ստանալ բանկից հատուկ պայմանների կատարման դեպքում, ապահովված են դրանց հետ կապված ապրանքների առաքմամբ և հետևաբար դրանք ավելի ապահով են, քան ուղղակի տրամադրվող վարկերը:

Վարկի տրամադրման պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են վարկային գծերի չօգտագործած մասերը:

Այս դեպքում, հնարավոր կորուստների գումարը, որ Բանկը կարող է կրել, հավասար է չօգտագործված վարկային գծերի գումարին:

պարտավորությունները տրամադրվում են վարկառուների կողմից վարկերի տրամադրման որոշակի ստանդարտների պահպանման դեպքում: Բանկը հետևում է պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները պարունակում են ավելի բարձր վարկային ռիսկ, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություն

Վարկերի արժեզրկման գնահատման հիմնական հատկանիշներն են մայր գումարի կամ տոկոսների վճարումների 90 օրից ավել ուշացումները, վարկառուների դրամական հոսքերի հետ կապված ղժվարությունները, վարկային ռեյտինգների նվազումները, պայմանագրերի նախնական պայմանների խախտումները: Բանկը արժեզրկման գնահատումը կատարում է անհատապես և խմբային եղանակով:

Արժեզրկման անհատական գնահատում

Բանկը որոշում է յուրաքանչյուր անհատապես նշանակալի վարկի կամ փոխառության համապատասխան պահուստի չափը անհատական հիմքով: Պահուստի գումարի որոշման ժամանակ հաշվի առնվող գործոններից են վարկառուի բիզնես ծրագրի վստահելիությունը, ֆինանսական ղժվարությունները հաղթահարելու կարողությունը, ծրագրված հասույթները և սպասվող շահաբաժինների վճարումները անվճարունակության դեպքում, այլ ֆինանսական օգնության հնարավորությունը, գրավի իրացվելի արժեքը, սպասվող դրամական հոսքերի ժամկետները: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե չկանխատեսված հանգամանքները չեն պահանջում հատուկ ուշադրություն:

Արժեզրկման խմբային գնահատում

Խմբային գնահատումը կատարվում է ոչ նշանակալի վարկերի գծով (ներառյալ կրեդիտ քարտերը, հիպոթեքները և չապահովված սպառողական վարկերը), ինչպես նաև անհատապես նշանակալի վարկերի և փոխառությունների գծով, որոնց համար դեռ չկան արժեզրկման ակնհայտ հատկանիշներ: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսվա դրությամբ՝ դասակարգված յուրաքանչյուր խմբի համար առանձին:

Խմբային գնահատումը հաշվի է առնում այն արժեզրկման գումարը, որը հնարավոր է առաջանա պորտֆելում, նույնիսկ եթե անհատական գնահատման մեջ արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն չկա: Արժեզրկման կորուստները գնահատվում են հաշվի առնելով հետևյալ տեղեկատվությունը՝ պորտֆելում կորուստների պատմությունը, ընթացիկ տնտեսական իրավիճակը, կորուստն առաջանալու և անհատապես բացահայտվելու մոտավոր ժամկետը, արժեզրկման դեպքում սպասվող վճարումները:

Ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների արժեզրկման գնահատումը և պահուստավորումն իրականացվում է նույն կերպ՝ ինչ վարկերինը:

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.24				
	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ	X	X	X	X	X
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	45,920,081	2,416,019	1,126,672	1,119,189	50,581,961
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	12,544,816	3,410,514	97,465	2,483,472	18,536,267
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	185,820,426	271,577	100,367	2,439	186,194,809
Վաճառքի և հետգնման պայամնագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր					-
Ներդրումային արժեթղթեր	37,608,850				37,608,850
Այլ ակտիվներ	14,010,105				14,010,105
Ընդամենը ակտիվներ	295,904,278	6,098,110	1,324,504	3,605,100	306,931,992
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	9,825,784	64,501			9,890,285
Պարտավորություններ	X	X	X	X	X
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8,468,784	2,611,898	202,852	1,543,016	12,826,550
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	207,226,400	13,078,472	6,510,877	16,646,312	243,462,061
Ընդամենը պարտավորություններ	215,695,184	15,690,370	6,713,729	18,189,328	256,288,611
Զուտ դիրք	70,383,310	(9,656,761)	(5,389,225)	(14,584,228)	40,753,096

Հողվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան 31.12.23				
	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ	X	X	X	X	X
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	53,178,643	1,188,248	427,914	874,225	55,669,030
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	21,631,932	1,458,843	523,920	2,580,120	26,194,815
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	149,115,883	154,659	1,375	93,068	149,364,985
Վաճառքի և հետգնման պայամանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	9,387,266				9,387,266
Ներդրումային արժեթղթեր	25,310,966		1,763,056		27,074,022
Այլ ակտիվներ	7,378,124		16,213	144,000	7,538,337
Ընդամենը ակտիվներ	266,002,814	2,801,750	2,732,478	3,691,414	275,228,455
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	16,135,921	73,488			16,209,409
Պարտավորություններ	X	X	X	X	X
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	15,020,675	3,286,528	146,959	267,728	18,721,890
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	181,594,025	10,489,515	5,644,416	18,379,800	216,107,756
Ընդամենը պարտավորություններ	196,614,700	13,776,043	5,791,375	18,647,528	234,829,646
Ջուտ դիրք	53,252,193	(11,047,781)	(3,058,898)	(14,956,114)	24,189,401

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Ակտիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.2024		
	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ	
	Ցածր ռիս	Միջին ռիս	Բարձր ռիս
Վարկեր, այդ թվում՝	175,308,696	4,479,813	7,826,611
1. Արդյունաբերություն	2,741,426	2,767,014	1,890,043
2. Գյուղատնտեսություն	2,965,709		97,323
3. Շինարարություն	12,657,467	117,086	855,375
4. Տրանսպորտ և կապ	797,413	802	22,232
5. Առևտուր	8,096,796	210,421	367,925
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ուղղություններ	2,667,834	8,612	56,113
7. Ֆինանսական հատված	272,776		
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	129,760,462	1,350,362	3,929,188
8.1 անշարժ գույքի գրավով	40,707,134	279,843	919,728
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	227,018		3,526
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	13,737,521	25,515	396,129
10. Ոչ ռեզիդենտներին տրամադրված վարկեր	1,611,292		212,283

Ակտիվներ	Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.2023		
	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ	
	Ցածր ռիս	Միջին ռիս	Բարձր ռիս
Վարկեր, այդ թվում՝	140,747,588	1,621,874	10,306,861
1. Արդյունաբերություն	2,448,188	2,159	4,942,170
2. Գյուղատնտեսություն	2,779,324		118,033
3. Շինարարություն	7,724,582		91,286
4. Տրանսպորտ և կապ	677,583	3,199	23,885
5. Առևտուր	7,360,356	99,535	486,263
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ուղղություններ	2,264,306	11,243	65,337
7. Ֆինանսական հատված	2,397,814		
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	102,398,170	1,385,698	4,318,395
8.1 անշարժ գույքի գրավով	36,497,907	218,338	3,157,668
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	280,265		7,361
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	11,887,353	27,330	261,006
10. Ոչ ռեզիդենտներին տրամադրված վարկեր	809,912	92,710	486

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

		Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.2024		
Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ		
	Ցածր ռիսկ	Միջին ռիսկ	Բարձր ռիսկ	
Վարկեր, այդ թվում՝				
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	173,697,405	4,479,813	7,614,329	
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	1,611,292	-	212,283	
Ընդամենը	175,308,696	4,479,813	7,826,611	

		Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.2023		
Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ		
	Ցածր ռիսկ	Միջին ռիսկ	Բարձր ռիսկ	
Վարկեր, այդ թվում՝				
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	139,937,676	1,529,164	10,306,375	
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	809,912	92,710	486	
Ընդամենը	140,747,588	1,621,874	10,306,861	

- վարկերի գծով պահուստաֆոնդ/ընդհանուր վարկեր – 2.53 %
- չաշխատող վարկեր/ ընդհանուր վարկեր –6.56 %
- չաշխատող վարկերի պահուստ/ընդհանուր կապիտալ –8.82 %
- հնարավոր կորուստների հատուկ պահուստ/ չաշխատող վարկեր – 29.78 %
- շահույթի ծածկման գործակից = (զուտ գործառնական եկամուտներ + պահուստի ստեղծման ծախսեր) / վարկերից զուտ կորուստ –76.63%
- վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ- տոկոսային ծախսեր – վարկերի գծով կորուստ)/վարկային ներդրումներ – 3.46%

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է զգալունության վերլուծությունների օգնությամբ:

Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Արտարժույթի ռիսկ

Բանկի ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքի վրա ազդեցություն են թողնում օգտագործվող արտարժույթի փոխարժեքի տատանումները: Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանաչափեր են սահմանվում տարբեր արտարժույթների գծով: Այդ սահմանաչափերը համապատասխանում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն պահանջներին:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունը ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.24

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի	II խմբի	Ընդամենը
		արտարժույթ*	արտարժույթ**	
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	18,626,909	28,729,801	3,225,251	50,581,961
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	457,563	15,080,427	2,996,107	18,534,097
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	137,700,315	48,057,245	437,249	186,194,809
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	9,184,188	28,424,662		37,608,850
Ներդրումային արժեթղթեր	2,170			2,170
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	27,446,156	901,125	320,831	28,668,112
Այլ	193,417,301	121,193,260	6,979,438	321,589,999
Ընդամենը ակտիվներ				
Պարտավորություններ	ՀՀ դրամ	I խմբի	II խմբի	Ընդամենը
		արտարժույթ*	արտարժույթ**	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7,733,675	3,474,628	1,618,247	12,826,550
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	130,446,031	106,237,462	6,778,568	243,462,061
Կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	6,107,969	7,800,476		13,908,445
Կազմակերպությունների հետ կնքված փոխարժեքային սվոպ				-
Կազմակերպությունների հետ կնքված արժույթային սվոպ				-
Այլ պարտավորություններ	4,817,778	1,748,496	17	6,566,291

	149,105,453	119,261,062	8,396,832	276,763,347
Ընդամենը պարտավորություններ				
	44,311,848	1,932,198	(1,417,394)	44,826,652
Զուտ դիրք				

Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.23

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի	II խմբի	Ընդամենը
		առտադրույթ*	արտադրույթ**	
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	14,863,672	38,487,740	2,317,618	55,669,030
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	773,701	16,908,484	8,501,394	26,183,579
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	107,629,862	41,457,868	277,255	149,364,985
	9,387,266			9,387,266
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	7,199,025	19,874,997		27,074,022
Ներդրումային արժեթղթեր				
	11,236			11,236
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	20,204,740	968,554	6,572	21,179,866
Այլ	160,069,502	117,697,643	11,102,839	288,869,984

Պարտավորություններ	ՀՀ դրամ	I խմբի	II խմբի	Ընդամենը
		առտադրույթ*	արտադրույթ**	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	14,742,780	1,665,163	2,312,892	18,720,835
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	89,486,675	117,799,683	8,821,398	216,107,756
Կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	2,286,929	7,060,192		9,347,121
Կազմակերպությունների հետ կնքված փոխարժեքային սվոպ				-
	1,055			1,055
Կազմակերպությունների հետ կնքված արժույթային սվոպ	2,998,937	1,093,412		4,092,349
Այլ պարտավորություններ	109,516,376	127,618,450	11,134,290	248,269,116
Ընդամենը պարտավորություններ				
	50,553,126	(9,920,807)	(31,451)	40,600,868
Զուտ դիրք				

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի ՏՆօրենների հորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազամավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Բանկը չունի տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ փոփոխվող տոկոսադրույքներով

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքներն են.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ	X	X	X	X
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում	-	-	-	-
- միջբանկային վարկեր	-	-	-	-
- միջբանկային ռեպո	-	-	-	-
- միջբանկային տոկոսային սվոպ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	15.2	8.6	12.6	9.2
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	10.4	6.6	11.4	6.7
Պարտավորություններ	X	X	X	X
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.28		7.07	6.03
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.97	3.47	9.39	3.25

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկն այն ներկա կամ ապագա հավանականությունն է, որ շուկայում արժեթղթերի և բանկի հաշվեկշռում առկա այլ ֆինանսական գործիքների գների փոփոխությունը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:
Գնային ռիսկի սահմանափակման համար տարբեր գործիքների գծով սահմանվում են սահմանաչափեր և իրականացվում է պարբերական մոնիտորինգ:

Իրացվելիության ռիսկ

Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.2024										
Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Սարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ա. 1-ից մինչև 3 տարի	3 տարուց ավելի			
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ԳԳ ԿԲ-ում			15,167,557							15,167,557
Թանկարժեք մետաղներ			169,733							169,733
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			35,416,147	6,029,630	1,212,376	8,381,156			2,732,139	53,771,448
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	632,974	9,728,015		10,919,882	11,173,627	20,843,750	57,453,131	75,907,544		186,658,923
Վրձարժեքներ, - վաճառքի համար մատչելի						22,025,823	1,922,265	6,561,727		30,509,815
- Պետական առանց տոկոսի արժեթղթեր										-
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված										-
Այլ պահանջներ	30,357	189,473	1,382,873	1,263,535	135,682	655,566	3,178,959	4,339,512	750,325	11,926,282
Պայմանագրային պարտավորություններ***	177,244	52,674		1,374,940	31,058	521,509				2,157,425
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	840,575	9,970,162	52,136,310	19,587,987	12,552,743	52,427,804	62,554,355	86,808,783	3,482,464	300,361,183
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			5,640,477	679,319	368,508	716,792	1,325,365	4,008,460		12,738,921
Պարտավորություններ կառավարության նկատմամբ			9,835	584,995		6,374	327,586	416,293	15,841	1,360,924
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, - ցպահանջ ավանդներ - ժամկետային ավանդներ		113,647,059								113,647,059
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով				19,938,655	14,753,439	35,992,860	52,796,667	1,735,418		125,217,039
Ռեպո համաձայնագրերով ներգրավված միջոցներ				1,936,450			11,809,350			13,745,800
Այլ պարտավորություններ			2,163,589	2,710,664						4,874,253
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ		505,523		209,740	387,702	804,164	6,647,620	1,335,537		9,890,286
Պայմանագրային պարտավորություններ***				1,249,922	433,647	697,994	168,072	24,583		2,574,218
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		505,523	121,460,960	27,309,745	15,949,670	38,539,396	73,163,367	7,119,839	-	284,048,500
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	840,575	9,464,639	(69,324,650)	(7,721,758)	(3,396,927)	13,888,408	(10,609,012)	79,688,944	3,482,464	16,312,683

Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք	840,575	8,624,064	(77,948,714)	70,226,956	(73,623,883)	87,512,291	(98,121,303)	177,810,247	(174,327,783)
--	---------	-----------	--------------	------------	--------------	------------	--------------	-------------	---------------

Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.2023										
Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող			Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 և 1-ից մինչև 3 տարի	3 տարուց ավելի			
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ԳՂ ԿԲ-ում			54,105,145						790,000	54,895,145
Թանկարժեք մետաղներ			145,658							145,658
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			2,606,580	10,079,282	5,957,070	1,209,330	3,294,585		2,480,385	25,627,232
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	676,068	7,195,215		9,367,164	10,257,953	16,330,799	52,435,918	53,628,218	500	149,891,835
Վրժարժեքներ, այդ թվում - վաճառքի համար նատչելի				860,615			15,853,363	6,527,222		23,241,200
- Պետական առանց տոկոսի արժեթղթեր				364,311						364,311
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված								9,239,754		9,239,754
Այլ պահանջներ	19,467	2,127,468	900,232	915,828	571,047	850,067	3,094,591	342,110	528,811	9,349,621
Պայմանագրային պարտավորություններ***	158,778	46,551		1,491,290	67,936	15,521	41,441	286,887		2,108,404
ԸՆԳԱՍՏԵՆԸ	854,313	9,369,234	57,757,615	23,078,490	16,854,006	18,405,717	83,959,652	60,784,437	3,799,696	274,863,160
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			4,259,524	568,012	357,729	843,588	485,424	75,332		6,589,609
Պարտավորություններ կառավարության նկատմամբ			9,344	410,716	102,607	588,356	987,403	3,244,237		5,342,663
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում - գաահանջ ավանդներ - ժամկետային ավանդներ			117,929,996	26,318,400	23,668,470	34,008,009	9,480,561	1,643,031		117,929,996
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով				1,605,156	1,619,160	2,023,950	4,023,950			95,118,471
Ռեպո համաձայնագրերով ներգրավված միջոցներ				9,000,339						9,272,216
Այլ պարտավորություններ			1,319,068	2,094,660						3,413,728
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ		41,267		242,058	1,177,063	756,858	6,377,445	7,614,717		16,209,408
Պայմանագրային պարտավորություններ***				780,087	442,788	410,976	93,682	22,669		1,750,202
ԸՆԳԱՍՏԵՆԸ	-	41,267	123,517,932	41,019,428	27,367,817	38,631,737	21,448,465	12,599,986	-	264,626,632
Զուտ իրացվելության ճեղքվածք	854,313	9,327,967	(65,760,317)	(17,940,938)	(10,513,811)	(20,226,020)	62,511,187	48,184,451	3,799,696	10,236,528
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք	854,313	8,473,654	(74,233,971)	56,293,033	(66,806,844)	46,580,824	15,930,363	32,254,088	(28,454,392)	

Իրացվելության դիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս դիսկը զապանան նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելության դիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպառվելիք դրամական հոսքերի զննահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 4%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 6+12 %-ի չափով պահուստավորման գումար: Իրացվելիության դիրքը զնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես: Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: Այդ ցուցանիշներն են.

--- Ընդհանուր իրացվելիություն (L21), որը հաշվարկվում է ամսական կտրվածքով, որպես բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների միջին օրական գումարների միջև սահմանային հարաբերակցություն: 2024թ սեպտեմբերի համար այն կազմել է 28,16 %:

--- Ընթացիկ իրացվելիություն (L22), որը հաշվարկվում է ամսական կտրվածքով, որպես բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջին օրական գումարների միջև սահմանային հարաբերակցություն: 2024թ սեպտեմբերի համար այն կազմել է 87,10 %:

* «Խոշոր» պարտավորություններ» տողում լրացվում են բոլոր այն պարտատերերի նկատմամբ բանկի պարտավորությունների (ներառյալ՝ տոկոսագումարները) գումարները, որոնց անհատական պահանջների հանրագումարները բանկի նկատմամբ գերազանցում են բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 5% սահմանաչափը առանց հաշվի առնելու փոխկապակցվածությունը:

Ծանոթագրություն 33. «Կապիտալ և կապիտալի համաժեռություն»

	31.12.2023	31.01.2024	29.02.2024	31.03.2024	30.04.2024	31.05.2024	30.06.2024	31.07.2024	31.08.2024	30.09.2024
Նորմատիվներ										
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	33,704,674	33,704,675	33,704,675	33,704,675	33,704,675	33,704,675	#####	33,704,675	33,704,675	33,704,674
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	38,075,417	36,813,250	37,528,401	37,877,501	39,338,689	39,527,463	#####	36,291,377	37,109,549	37,892,371
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	16.77	15.98	16.34	16.28	16.71	16.52	15.26	15.14	15.18	15.14
Շենքերի և շինությունների վերագնահատման պահուստ---	1,361,432									
Այլ հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճ	40,192									
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթ ---	37,945									

2) բանկում առկա կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջները համընկնում են ՀՀ ԿԲ պահանջների հետ և բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար ղեկավարության կողմից սահմանված ներքին պահանջները

3) բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները

Ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների անվարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկի կշիռները

	0	10	20	30	50	75	100	110	150
Ակտիվներ	69,500,437	26,861,767	4,712,476	58,952	176,478	106,330,192	#####	1,297,806	56,275,861
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների անվարտ ժամկետային գործառնությունների	297,420				3,588		45,227		275,011

Բանկը իր ակտիվների գնահատումը, դասակարգումը և կորուստների պահուստների ձևավորումը կատարել է ՀՀՀՀ 39-ի համաձայն: Եթե Բանկը իր ակտիվների դասակարգումը և կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացներ համաձայն ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար հաստատված ակտիվների դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի համաձայն պահուստների մեծությունը կլիներ՝

	30/09/2024	31/12/2023
Հաշվապահական հաշվեկշիռ		
Վարկերի, դեբիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստ տպ.	(5,482,425)	(6,074,617)
Հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով պահուստ	-	12,463
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	30/09/2024	31/12/2023
Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում պահուստներից կատարված գույք մասհանումներ տպ.	2,281,288	(3,216,147)

Ծանոթագրություն 34. «Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք»

Պահանջներ և պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապա-ա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղծվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Չաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապա-ա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղծվում են նման վարկային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Իրական արժեքը մոտ է հաշվեկշռային արժեքին, քանի որ ընթացիկ տոկոսադրույքները նոր գործիքների համար արտահայտում են նախկինում տրամադրված գործիքների տոկոսադրույքները:

Այլ փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով դեպոզիտների և փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղծվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

Ծանոթագրություն 35 «Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Բանկը կանխատեսվող արտարժույթային ապագա գործարքները որպես կանոն հեջավորում է սվոպ տիպի ֆինանսական գործիքներով, որոնց ժամանակահատվածը հիմնականում ընկած է մեկից երեք ամիս միջակայքում: Հեջավորված գործիքների գծով հետաձգված կան չճանաչված շահույթի կամ կորստի գումարը ակնկալվում է, որ կհակադարձի կանխատեսվող գործարքների գծով սպասվելիք վնասները, իսկ ժամանակահատվածը համընկնում է կանխատեսվող ապագա գործարքների ժամանակահատվածի հետ:

Ծանոթագրություն 36. «Ապաճանաչում»

Ջրաստակապատ ակտրիսեր

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը.

Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,

և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում Բանկի շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Բանկի կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրսգրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանձնվի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ծանոթագրություն 37. «Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը 30.09.2024թ.-ի դրությամբ գրավադրված ակտիվներ չունի

30.09.2024.թ.-ի դրությամբ գրավադրված արժեթղթեր			
Թողարկում	Ծավալ	Վերագնահատված արժեք	Վերջնական մարման անսաթիվը

Ծանոթագրություն 38. «Ընդունված գրավ»

Վարկային պորտֆելի կառուցվածքը ըստ ստացված գրավների

	30.09.24	31.12.23
Պետական արժեթղթեր		
Անշարժ գույքի գրավադրմամբ	86,174,345	72,024,656
Չեռնարկությունների երաշխավորությամբ		
Շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավադրմամբ	624,675	1,384,708
Կառավարության կողմից տրամադրված երաշխիքներ		
Հիմնական միջոցների /շարժական գույք/ գրավադրմամբ	236,029	573,781
Դրամական միջոցների գրավադրմամբ	1,459,553	739,654
Այլ գրավով	99,120,518	77,953,524
Ընդամենը	187,615,121	152,676,323

Ծանոթագրություն 39. «Պարտավորությունների չկատարում/խախտում»

Բանկում առկա չեն պայմանագրային պարտավորությունների խախտման դեպքեր: